

Міністерство освіти і науки України
Мукачівський державний університет
Тернопільський національний педагогічний університет ім. В. Гнатюка
Гуманітарно-природничий університет ім. Я. Длугоша (м. Ченстохова Польща)
Вища школа лінгвістична (м. Ченстохова Польща)
Пряшівський університет (Словаччина)
Ніредьгазький Університет (Угорщина)

*Весь світ з вами,
якщо ви з нами!*

**III Міжнародна науково-практична
Інтернет-конференція**

**«МІЖНАРОДНИЙ ТА НАЦІОНАЛЬНИЙ ДОСВІД
СУСПІЛЬНО-ГЕОГРАФІЧНОГО РОЗВИТКУ
ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В УМОВАХ
ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ»**

м. Мукачево

УДК 338.486:91(477:4)(043.2)
М 58

*Рекомендовано до поширення через мережу Інтернет
Науково-технічною радою
Мукачівського державного університету
(протокол № 9 від 21 листопада 2022 р.)*

Відповідальний за випуск – доктор географічних наук, доцент Смочко Н.М.

Редакційна колегія: Щербан Т.Д. – д.психол.н., проф. (голова); Смочко Н.М. – д.геогр.н., проф. (заст.гол.), Лужанська Т.Ю. – к.геогр.н., Папп В.В. – д.е.н., проф., П'ятка Н.С. – к.е.н., доц., Кочан В.М. – к.філос.н., ст. викл.; Медвідь Л.І. – к.е.н., доц.; Цупанич О.І. – провідний фахівець кафедри.

У збірнику тез висвітлюються погляди науковців, аспірантів, магістрантів, представників підприємницьких структур на актуальні проблеми суспільно-географічного розвитку туристичної галузі в умовах євроінтеграції. Тематика конференції охоплює наукові, освітні та практичні аспекти суспільно-географічного розвитку туристичної галузі у контексті інтегрування України в європейський економічний простір.

М 58

Міжнародний та національний досвід суспільно-географічного розвитку туристичної галузі в умовах євроінтеграції: тези доповідей III Міжнародної науково-практичної конференції / ред. кол.: Т.Д. Щербан (гол.) та ін. Мукачево: МДУ, 2022. 125 с.

Матеріали подано в авторській редакції. Автори опублікованих матеріалів відповідають за точність наведених фактів, цитат, власних імен, статистичних матеріалів та інших відомостей. Погляди редколегії не завжди збігаються з позиціями авторів.

© Мукачівський державний університет, 2022

Питання інфраструктури туризму та доступності туристичних об'єктів для людей з обмеженими фізичними можливостями стоїть надзвичайно гостро як для Карпатського регіону так і для всієї України. Але оскільки в майбутньому ми прагнемо інтегруватися в європейську спільноту, то необхідно відповідати стандартам та нормам що прийняті в демократичних сучасних суспільствах. Відбудовуючи і створюючи сприятливі умови для життя післявоєнної України, необхідно враховувати європейський досвід в галузі адаптивного туризму, та пристосовувати його до власних реалій.

Список використаних джерел:

1. Барна Н.В., Коротєєва А.В. Інклюзивно-реабілітаційний туризм. Навч. посібник. Київ. 2020. 125 с.
2. Лихоносова Г.С., Леснікова Ю.І. Безбар'єрний туризм як забезпечення потреб соціально відторгнутих людей. Бізнес-навігатор. 2018. Вип. 2-2 (45). С. 76-79.
3. Конвенція про права осіб з інвалідністю. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_g71#Text
4. Розміщення продуктивних сил України: Підручник / За ред. проф. Є.П. Качана. К.: ВД «Юридична книга», 2001. 552 с. :іл.

УДК 796.011.1:338.48-52:341.38(043.2)

Федір МОРОЗ

старший викладач

Мукачівський державний університет, м. Мукачево

fedirmoroz19@gmail.com

ФІЗИЧНИЙ РОЗВИТОК МОЛОДІ – ЯК ОДИН ІЗ НАПРЯМКІВ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД

В даний період знизилася увага до туризму як сфери педагогічної, виховної діяльності, патріотичного виховання молоді, активного відпочинку, корисного проведення дозвілля громадян України. Необхідність розвитку спортивно-оздоровчого туризму вимагає нового відношення до цього питання.

Враховуючи, що на сьогодні найгострішою проблемою країни є діти і молодь, які продовжують втрачати останні здорові моральні орієнтири, а також беручи до уваги ту обставину, що більшість населення не може оговтатися від стресу і знайти в собі сили для виживання в екстремальних ситуаціях, держава і громадські інститути повинні затребувати спортивно оздоровчий туризм, як одну з найбільш сучасних технологій продукування у людини здорових, духовних і фізичних якостей [4, с. 173].

Заняття туризмом у системі фізичного виховання виділені в особливу групу, тому що дозволяють більшою мірою, у порівнянні з іншими видами, опановувати знаннями, уміннями й навичками, потрібними в житті кожній людині.

Під час походу відбувається формування почуття колективізму, підпорядкування особистісних інтересів суспільним; виховуються витривалість і морально-вольові якості людини. При вирішенні освітніх завдань закріплюються знання з краєзнавства, природознавства, топографії, отриманих студентами до походу.

Систематичні заняття спортом і туризмом допомагають формувати у нашої молоді такі цінні якості як патріотизм, відчуття колективізму, мужність, наполегливість, вміння долати труднощі. Туризм відволікає молодь від різних шкідливих впливів та звичок. Статистика вказує на прямий зв'язок між розвитком масового спорту та туризму і зменшенням різного роду правопорушень.

Виховні, освітні, оздоровчі та спортивні завдання в туризмі відносяться до категорії загальних завдань, тобто їх вирішення здійснюється в тісній єдності та не залежить від віку та ступеня спеціальної фізичної підготовленості тих, що беруть в них участь. Постійне перебування під впливом фізичних навантажень в туристичних походах, сприяє оптимальній роботі практично всіх систем організму. Особливо корисним є активний туризм, що впливає на м'язову, серцево-судинну, дихальну системи, суглоби і зв'язки. Під час подолання різних природних перешкод беруть участь всі без винятку групи м'язів [3.с.79].

Туризм служить важливим засобом гармонійного розвитку студентів, зміцнення їхнього здоров'я, виховання сучасної людини активним членом суспільства. Туризм як суспільно-соціальне явище покликаний охороняти й зміцнювати здоров'я людей, забезпечувати змістовне дозвілля населення. Також туризм є одним з найбільш масових і доступних засобів фізичного вдосконалення людей на сучасному етапі розвитку суспільства. Використання туризму як активного засобу виховання особистості дозволяє позитивно впливати на формування життєво необхідних студентові вмінь і навичок, удосконалювання його рухові здібності, здійснювати розвиток морально-вольових і інтелектуальних якостей. Крім того, туризм надає можливість брати участь студентам у різноманітних суспільно корисних справах. Заняття туризмом не можна розглядати як короткочасну розвагу, як самоціль для задоволення насамперед особистих інтересів людини, у відриві від розумового, трудового, морального та естетичного виховання [2.с.213].

Широке й уміле використання природних оздоровчих факторів – свіжого повітря, сонячних променів і води – становить одне з важливих завдань туристських походів, покликаних не тільки відновлювати сили стомленої людини, але й гартувати організм, підвищувати його стійкість до простудних і інфекційних захворювань. Оздоровчі завдання вирішуються за допомогою правильно організованого графіка проходження маршруту із дотриманням оптимального режиму фізичних навантажень і активного відпочинку, використання позитивного впливу природних факторів на всі функції організму, дотримання правил особистої й суспільної гігієни.

Вирішення спортивних завдань у туризмі сприяє створенню бази загальної фізичної підготовленості та спеціальної фізичної підготовленості для участі в змаганнях з туристської техніки [1.с.81].

Оздоровча дія активного туризму на людину здійснюється не тільки за рахунок фізичної активності, існує багато інших аспектів, які заслуговують на увагу. До таких слід віднести загартування, чіткий режим міцний сон, характер і режим харчування, корисне стомлення, нервово-психологічне розвантаження тощо.

Підсумовуючи це питання, необхідно ще раз зазначити про роль туризму у вихованні молоді. В комплексному підході до вирішення завдань виховання молоді важливе місце належить фізичній культурі, спорту і туризму як масовому та діючому засобу патріотичного, морального, трудового та естетичного виховання.

Список використаних джерел:

1. Сокол Т.Г. Організація туристичної діяльності в Україні: навч. посіб. К.: Музична Україна, 2002. 256 с.
2. Смаль І.В. Туристичні ресурси світу. Ніжин: Видавництво Ніжинського державного університету імені Миколи Гоголя, 2010. 336 с.
3. Федорченко В.К., Форменко Н.А., Скрипник М.І., Цехмістрова Г.С. Педагогіка туризму. К.: Видавничий дім «Слово», 2004. 296 с.
4. Щур Ю. В. Спортивно-оздоровчий туризм. Навчальний посібник. К: Альтерпрес, 2003. 232 с.

УДК 358.08

Ігор СМІРНОВ

доктор географічних наук, професор

Київський національний університет імені Тараса Шевченка, м. Київ

smyrnov_ig@ukr.net

ВОЛОНТЕРСЬКИЙ ТУРИЗМ ЯК ПРІОРИТЕТНИЙ НАПРЯМОК РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В УМОВАХ ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ В УКРАЇНІ ТА В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД (НА ПРИКЛАДІ М. КАМ'ЯНЦЯ-ПОДІЛЬСЬКОГО)

Місту Кам'янцю-Подільському з його унікальною ресурсною базою для розвитку різноманітних напрямків туризму приділяється багато уваги в туристичній, географічній та історичній літературі [1]. Як же живе в часи російської агресії проти України Кам'янець-Подільський, туристичне диво України №1? Це тилове донедавна місто через російські провокації у Придністров'ї зараз теж має шанси стати прифронтовим. Але навесні 2022 р. до нього курсували евакуаційні потяги з Києва, якими рухалися тимчасово переміщені особи – громадяни України, які покинули місця свого постійного проживання у Східній та Центральній Україні через загрози жахів російської агресії. Багато з цих людей хотіли б дізнатися більше про місто та місцевість, куди їх привела трагічна доля біженців. Тому крім оголошень про можливість

3. ПРОМОЦІЙНА ПОЛІТИКА В ТУРИСТИЧНО-РЕКРЕАЦІЙНІЙ СФЕРІ	49
Бучко Ж. Конкурси з розробки туристичних маршрутів: промоція культурного надбання та досвід для творчої молоді.....	49
Матвійчук Л., Мельник Д. Імідж як складова конкурентоспроможності підприємств сфери туризму.....	51
Пеняк П. Нематеріальна культурна спадщина Закарпаття: перспективи використання в сфері туризму.....	54
Смочко Н., Тимошенко Л., Поляк Р. Екопоселення: сутність поняття та принципи функціонування	57
4. МОНІТОРИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ СОЦІАЛЬНО- ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ТУРИСТИЧНОЇ ГАЛУЗІ В ПЕРІОД ВІЙСЬКОВОГО СТАНУ	60
Лозова Л. Вимушені переміщення у трендах розвитку туристичної галузі в період воєнного стану.....	60
Лужанська Т., Попович І. Практичне застосування технологій дистанційного зондування Землі	63
Смочко Н., Вольна Б., Лінчук О. Релокація та відновлення українського бізнесу в умовах війни.....	66
5. РЕГІОНАЛЬНА ЕКОНОМІКА, МЕНЕДЖМЕНТ ТА МАРКЕТИНГ ТУРИЗМУ	69
Грицько В., Декет Д. Зелений туризм як інструмент підвищення ефективності регіональної економіки.....	69
Папп В., Бошота Н. Роль процесу децентралізації у соціально-економічному розвитку об'єднаних територіальних громад.....	70
Пігош В. Основні аспекти поділу корпоративних правовідносин.....	72
Руденко В. Реалізація проєкту «heritage» («спадщина») Європейського Союзу в освітній програмі «менеджмент туристичної індустрії» Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича.....	74
6. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ТА ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ В ПІСЛЯВОЄННИЙ ПЕРІОД	76
Гринюк Д., Смочко Н. Філософія сталості туризму: етимологія понять, сучасні трансформації під впливом викликів періоду невизначеності.....	76
Ісак Т. Перспективи розвитку адаптивного туризму Карпатського регіону в післявоєнний період.....	79
Мороз Ф. Фізичний розвиток молоді – як один із напрямків розвитку туризму в післявоєнний період	81
Смирнов І. Волонтерський туризм як пріоритетний напрямок розвитку туризму в умовах військового стану в Україні та в післявоєнний період (на прикладі м. Кам'янець-Подільського)	83

МУКАЧІВСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

89600, м. Мукачево, вул. Ужгородська, 26

тел./факс +380-3131-21109

Веб-сайт університету: www.msu.edu.ua

E-mail: info@msu.edu.ua, pr@mail.msu.edu.ua

Веб-сайт Інституційного репозитарію Наукової бібліотеки МДУ: <http://dspace.msu.edu.ua:8080>

Веб-сайт Наукової бібліотеки МДУ: <http://msu.edu.ua/library/>